

Для проведення досліджень сформовано дві групи бугайців різної кровності за голштинською породою: I група – 3/4-кровні за голштинською породою бугайці, II група – 5/8-кровні.

Середньодобовий приріст бугайців першої групи від народження до 3-місячного віку становив 837,8 г, що більше на 50,4 г ($P>0,99$) порівняно з бугайцями другої групи. У періоди 3–6 та 9–12 місяців середньодобові прирости тварин другої групи переважали ровесників першої на 16,3 та 38,5 г відповідно. У періоди 6–9, 12–15, 15–18 та від народження до 18-місячного віку середньодобові прирости бугайців першої групи були більшими в порівнянні з ровесниками другої групи на 30,3; 23,7; 28,1 ($P>0,99$) та 12,8 г відповідно.

Відносний приріст бугайців першої групи у період від народження до 3-місячного віку був вірогідно більшим на 3,7% ($P>0,95$) порівняно з бугайцями другої групи. Бугайці другої групи мали вірогідно більші відносні прирости у період 3-6 місяців на 2,2% ($P>0,98$) та у період 9-12 місяців на 1,6% ($P>0,99$) порівняно з ровесниками першої групи.

У всі інші періоди – 6-9; 12-15 та 15-18 місяців тварини першої групи мали більшу напругу росту, але вірогідної переваги не встановлено.

Отже, дослідженнями встановлено вплив кровності за голштинською породою на ріст бугайців подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи.

УДК 636.034

МУРОВАНІЙ Андрій, здобувач другого курсу магістратури спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **ШУПЛИК Віктор**, канд. с.-г. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПРОДУКТИВНЕ ДОВГОЛІТТЯ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

У сучасних умовах інтенсивного ведення тваринництва та впровадження прогресивних технологій вимоги до продуктивних якостей тварин значно підвищились. При веденні селекційно-племінної роботи з молочною худобою продуктивне довголіття корів набуває особливого значення, оскільки тривалість їх господарського використання тісно пов'язана з темпами ремонту стада, а відтак і з інтенсивністю підбору. Передчасне вибуття корів зі стада не тільки скорочує племінні ресурси порід, а й завдає економічної шкоди галузі в цілому, оскільки витрати на вирощування тварин починають окуповуватися лише після третього отелення. Тому сказане вище обумовлює актуальність обраної теми.

Метою мого дослідження було провести вивчення продуктивного довголіття корів різних ліній української чорно-рябої молочної породи в умовах ТОВ «Козацька долина 2006».

Корови української чорно-рябої молочної породи належали до шести ліній. Найбільше тварин належали до лінії Чіфа 1427381, Елевейшна 1491007, Старбака 352790 та Валіанта 1650414. Вищими показниками тривалості життя відзначалися корови лінії Р. Соверіна 198998 ($2800 \pm 94,0$), П. Астронавта 1458744 ($2409 \pm 71,3$), Валіанта 1650414 ($2393 \pm 24,3$), продуктивного використання Р. Соверіна 198998 ($1985 \pm 105,9$), П. Астронавта 1458744 ($1504 \pm 67,8$), Валіанта 1650414 ($1386 \pm 22,9$), кількості лактацій за життя Р. Соверіна 198998 ($4,27 \pm 0,25$), П. Астронавта 1458744 ($3,25 \pm 0,17$), Валіанта 1650414 ($2,99 \pm 0,05$), довічних надоїв Р. Соверіна 198998 (20397 ± 1520), П. Астронавта 1458744 ($17690 \pm 310,0$), Валіанта 1650414 ($1386 \pm 22,9$) та довічної кількості молочного жиру Р. Соверіна 198998 ($958 \pm 60,7$), П. Астронавта 1458744 ($670 \pm 39,5$), Валіанта 1650414 ($647 \pm 11,43$).

Найгіршими за досліджуваними ознаками продуктивного довголіття виявилися корови лінії Старбака 352790.

Чи не основним показником, за яким здійснюється добір тварин у основне стадо, є продуктивність корів за першу лактацію. Вважається, що чим вищий надій первісток, тим більша ймовірність того, що корова буде високопродуктивною, натомість, практика показує, що ця закономірність проявляється далеко не у всіх випадках. Застосування надмірної інтенсивності роздою первісток призводить до зниження продуктивного довголіття і, як наслідок, зниження довічних надоїв у корів. Така ситуація пов'язана з тим, що інтенсифікація лактаційної діяльності супроводжується перенапругою фізіологічних процесів в організмі, з'являється антагонізм між молочною продуктивністю та відтворювальною здатністю корів, що призводить до передчасного їх вибуття зі стада.

У первісток української чорно-рябої молочної породи з удоєм до 5500 кг спостерігалися найвищі показники тривалості життя, продуктивного використання та кількості лактацій за життя. Підвищення їх продуктивності понад 5500 кг молока спричиняло майже у всіх випадках достовірне ($P < 0,05-0,001$) зменшення перерахованих показників.

Таким чином, тривалість та ефективність довічного використання корів молочних порід залежить від рівня їх надою за першу лактацію. Надій корів українських чорно-рябої молочної породи за першу лактацію до 5500 кг сприяв подовженню їх тривалості життя, продуктивного використання та збільшенню кількості лактацій за життя, а надій первісток понад 8500 кг – підвищенню довічних надоїв та довічної кількості молочного жиру.